

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨

ជំរុញកំណើន បង្កើតការងារ ធានាសមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព
ឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចប្រជាធិបតេយ្យ និងសង្គមធម៌

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០៧១៤/០១៩

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាបក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស គម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៩ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០១៩៦/១១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងផែនការ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី២ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំលើកទី៥ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី
ការអនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤ - ២០១៨**

មាត្រា ១._

អនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤ - ២០១៨ ដូចមានអត្ថបទ
ទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២._

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤ - ២០១៨ នេះ ។

មាត្រា ៣._

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៤

ព.ស. ២០១៤.៩០៦

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី

នាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ

ហត្ថលេខា

នាយ ថន

លេខ: ៩១ - ស.ណ

សំណៅដល់មាតិកាស្តីពីការបែងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៤

អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

សយ សុខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អាម្ពុកថា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលនយោបាយសាមគ្គីជាតិ ក្នុងការប្រមូលកម្លាំងប្រជាជាតិ ទាំងមូលជាឆ្លងមួយពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន និងការនយោបាយទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ក្រោមបាវចនា «ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ» ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រទេសមានឯករាជ្យ អធិបតេយ្យ បូរណភាពទឹកដី សុខសន្តិភាព ប្រជាធិបតេយ្យ និងវឌ្ឍនភាពច្រើនថ្កាន។ ជាមួយនេះ កម្ពុជាបាននិងកំពុងទទួលបាននូវ «ផលចំណេញពីសន្តិភាពពេញលេញ» ដោយសម្រេចបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបានចូលរួមវិភាគទានយ៉ាងថ្លៃថ្លា ក្នុងសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់និងពិភពលោក។ ស្ថិរភាពនយោបាយពេញលេញដែលទើបទទួលបានកាលពីទសវត្សរ៍កន្លងទៅ បានអនុញ្ញាតឱ្យកម្ពុជាមានលទ្ធភាពអនុវត្តនូវកិច្ចការកំណែទម្រង់គ្រប់វិស័យ សំដៅកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងបង្កើតបរិយាកាសរឹងមាំ ដើម្បីទាក់ទាញវិនិយោគទុនទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ក្នុងគោលដៅធានាឱ្យទទួលបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្របន្ថែមទៀត។

ក្នុងរយៈពេលពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាបានឆ្លងកាត់នូវការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងច្រើន មិនត្រឹមតែក្នុងទិដ្ឋភាពនយោបាយនិងសន្តិសុខប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងមានការប្រែប្រួលក្នុងទិដ្ឋភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមផងដែរ។ ស្ថិរភាពនយោបាយ សុខសន្តិភាព និងសុវត្ថិភាពបែបនេះ គឺជាបុរេលក្ខខណ្ឌសម្រាប់កម្ពុជាប្រើប្រាស់បានពេញលេញនូវសក្តានុពលសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ការបោះឆ្នោតសកលឆ្នាំ១៩៩៣ បាននាំមកនូវការអនុវត្តគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្ស និងសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ និងការគោរពសិទ្ធិសេរីភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស។ ទន្ទឹមនឹងនេះ នៅឆ្នាំ១៩៩៤ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំឡើងនូវកម្មវិធីជាតិសម្រាប់នីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ៥ឆ្នាំ លើកទី១ (១៩៩៦-២០០០) សម្រាប់កំណត់ចតុវិស័យនៃការកសាង និងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិឡើងវិញ ដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

លើសពីនេះទៀត ដំណាក់កាលនៃការផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់របស់កម្ពុជាជិត១២ឆ្នាំ គឺនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៣ ដែលជារយៈពេលប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏សំខាន់ ដែលមិនត្រឹមតែមានការផ្លាស់ប្តូរទិដ្ឋភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងមានការផ្លាស់ប្តូរនូវទិដ្ឋភាពនយោបាយទៀតផង។ ជាក់ស្តែង ការបោះឆ្នោតសកលឆ្នាំ១៩៩៨ ការអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវនយោបាយ «ឈ្នះ-ឈ្នះ» ដែលបានរំលាយអង្គការចាត់តាំងនយោបាយនិងយោធារបស់ខ្មែរក្រហម បាននាំមកនូវសុខសន្តិភាពពេញផ្ទៃប្រទេស និងការធ្វើសមាហរណកម្មនៃអតីតកងទ័ពខ្មែរក្រហម និងបងប្អូនខ្មែរដែលរស់នៅក្នុងតំបន់អតីតខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ ឱ្យចូលមករស់នៅ

ក្នុងសង្គមកម្ពុជាវិញ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរៀបចំឡើងនូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ៥ឆ្នាំ លើកទី២ (២០០១-២០០៥) ដើម្បីផ្តល់ការតម្រង់ទិសដល់ការបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងបានអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវ «យុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណ» ដែលបានផ្តោតលើគោលដៅសំខាន់ៗចំនួនបី គឺ៖ ១-ការធានាឱ្យមានសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងសន្តិសុខ ២-ការធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់ និងការធ្វើឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អឡើងវិញជាមួយនឹងសហគមន៍អន្តរជាតិ និង៣-ការជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ច។ ប្រការនេះបានប្រែក្លាយកម្ពុជាពីប្រទេសមួយដែលធ្លាប់មានអស្ថិរភាពសង្គ្រាម ជម្លោះផ្ទៃក្នុង និងភាពអន់ថយ ឱ្យក្លាយទៅជាចំណុចកណ្តាលមួយនៃសន្តិភាពដ៏រឹងមាំ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ការគោរពលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ការគោរពសិទ្ធិនិងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចអភិវឌ្ឍដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។ ទិដ្ឋភាពមួយទៀតនៃការវិវឌ្ឍជាវិជ្ជមាន និងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលកើតមានឡើងចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន រួមមានការបោះឆ្នោតសកល នាថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ និងថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៣ ដោយមានលក្ខណៈសេរី យុត្តិធម៌ ត្រឹមត្រូវ និងមានតម្លាភាព ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជា «អច្ឆរិយហេតុនៃទន្លេមេគង្គ» ម្តងទៀត និងសមិទ្ធផលជាច្រើនដែលសម្រេចបានតាមរយៈការអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ៥ឆ្នាំលើកទី២ (២០០១-២០០៥) និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដើម្បីកំណើន ការងារសមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព។ ជាក់ស្តែង កម្ពុជាសម្រេចបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងនោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ មានកម្រិត ៨,៤% ក្នុងរវាងឆ្នាំ១៩៩៤-២០០៦ និងចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៩ ដល់ឆ្នាំ២០០៦ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំមានកម្រិតដល់ទៅ ៩%។ ជាការពិត សមិទ្ធផលទាំងអស់នេះមិនអាចកាត់ផ្តាច់ពីការចូលរួមវិភាគទានដ៏ថ្លៃថ្លារបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់កម្ពុជា ហើយក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរអំពីប្រសិទ្ធភាពនិងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ដែលត្រូវបានកែលម្អឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ក្នុងការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការគ្រប់ប្រភេទដែលកម្ពុជាទទួលបានពីដៃគូសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេលកន្លងមកនេះ។ ជាការពិតណាស់ ការដាក់ចេញនិងការអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវផែនការជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗនាពេលកន្លងមក បានផ្តល់នូវផែនទីតម្រង់ទិសសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ គឺជាការបន្តពង្រឹងនូវសមិទ្ធផលនានាដែលរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ កែលម្អនិងបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័នសាធារណៈ លើកស្ទួយអភិបាលកិច្ច និងធ្វើទំនើបកម្មរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ក្នុងទិសដៅលើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច បង្កើតការងារជូនប្រជាពលរដ្ឋ ធានាសមធម៌ក្នុងសង្គម និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យសាធារណៈ ព្រមទាំងការពារសម្បត្តិធម្មជាតិ និងសម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិដែលទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែជាកត្តាគន្លឹះដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។ ការធ្វើឱ្យការអភិវឌ្ឍជាតិសម្រេចបានជោគជ័យក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃទស្សនៈនេះ តម្រូវឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលបន្តសម្រិតសម្រាំងកែលម្អ និងពង្រឹងនូវអាទិភាពគោលនយោបាយ បន្តកែលម្អនូវយុទ្ធសាស្ត្រតាមផ្នែកឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងនូវសភាពការណ៍ជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា ដោយឈរលើបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណសម្រាប់នីតិកាលទី៣ នៃរដ្ឋសភាក្នុងពេលកន្លងមក។

ដើម្បីបន្តពង្រីកបន្ថែមនូវវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានក្នុងនីតិកាលទី៣ នៃរដ្ឋសភា រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី២ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងជារបៀបវារៈគោលនយោបាយសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់នីតិកាលទី៤ នៃរដ្ឋសភា។ ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (ផ.យ.អ.ជ.) ២០០៦-២០១០ ជាផែនការថ្មី និងត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយប្រើទម្រង់របស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ។ ក្នុងការរៀបចំ ផ.យ.អ.ជ. ២០០៦-២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រើប្រាស់ភាពជាម្ចាស់ពេញលេញក្នុងការគ្រប់គ្រងដំណើរការរៀបចំដោយធានាឱ្យមានការចូលរួមពីគ្រោះយោបល់ និងការផ្តល់អនុសាសន៍ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ស្ថិតក្នុងជំហរម៉ឺងម៉ាត់ និងឥតឯកភាពក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និង ផ.យ.អ.ជ. ២០០៦-២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតឡើងនូវបរិស្ថានអំណោយផល និងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ជាច្រើនដែលអាចនាំកម្ពុជាបោះជំហានទៅមុខប្រកបដោយជំនឿទុកចិត្តយ៉ាងមុតមាំនៅលើមាត់កំណែទម្រង់ និងការអភិវឌ្ឍស្របគ្នាជាមួយនឹងគោលបំណង ឧត្តមគតិ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការពុះពារបម្រើជាតិ និងប្រជាជនក្នុងគ្រប់កាលៈទេសៈ ស្របតាមឆន្ទៈនិងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជន។

ជាក់ស្តែង យើងមានយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ ព្រមទាំងឯកសារជាច្រើនទៀតដែលមានលក្ខណៈជាផែនការ គោលនយោបាយ កម្មវិធីវិនិយោគ និងថវិកាជាតិ។ ផ.យ.អ.ជ. គឺជាឯកសារគោលនយោបាយសំខាន់ទី២ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងជាផែនទីចង្អុលផ្លូវសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ។ ដើម្បីធានាសង្គតិភាពនៃឋានានុក្រម គូនាទី ខ្លឹមសារ និងលំដាប់លំដោយនៃការអនុវត្តរវាងឯកសារទាំងអស់នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបន្ស៊ីអាណត្តិរបស់ ផ.យ.អ.ជ. ជាមួយនឹងអាណត្តិរបស់កម្មវិធីគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ។

ក្នុងបរិការណ៍នេះ ផ.យ.អ.ជ. ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅជា ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអាទិភាពចំនួនពីរ គឺគោលដៅទី១៖ បន្ស៊ីអាណត្តិរបស់ ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ជាមួយនឹងអាណត្តិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅធានាថា សកម្មភាពដែលបានគ្រោងទុកទាំងឡាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី២ និងគោលដៅទី២៖ ដើម្បីធានាថាការងារដែលត្រូវលើកឡើងដោយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពទាំងនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយមានការគិតគូរដល់ផលប៉ះពាល់នៃការធ្លាក់ចុះនៃសេដ្ឋកិច្ចសកលលោកដែលអាចកើតមានមកលើសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា។

ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ត្រូវបានរៀបចំឡើងតាមវិធីសាស្ត្រដែលមានលក្ខណៈប្រសើរជាងមុន ពីព្រោះថា វិធីសាស្ត្រនេះបានផ្តោតលើចំណុចបី គឺ៖ ទី១-ការបញ្ជាក់ច្បាស់ពីក្រសួង-ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពទាំងឡាយក្នុងមុនីមួយៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ទី២-ការបញ្ជាក់ពីសកម្មភាពជាក់លាក់ដែលក្រសួង-ស្ថាប័នបានរៀបចំឡើងដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពទាំងឡាយ និងទី៣-ការកំណត់តម្លៃដែលក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវបានស្មានឱ្យបាន

ត្រឹមត្រូវបំផុត ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយដែលបានគ្រោងសម្រាប់អំឡុងឆ្នាំ២០០៩ ដល់ឆ្នាំ២០១៣។ ការរៀបចំ ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ មានការចូលរួមនិងពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយ ទាំងក្នុង រង្វង់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីគ្រប់គ្រងនូវដំណើរការពង្រឹងសុខដុមនីយកម្មរវាង ការរៀបចំផែនការចំណាយវិនិយោគសាធារណៈរបស់រដ្ឋ និងធនធានពីគ្រប់ប្រភពសម្រាប់អនុវត្តវិនិយោគ សាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស ការពង្រឹងកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរវាងក្រសួងផែនការ ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការកំណត់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈនានា ដែល ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រនិងថវិកាសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ជាលទ្ធផល តាមរយៈកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងឥតរាថយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃផែនការនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាមានកំណើនមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ប្រមាណ ៧%។ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ៗមានកម្រិតលើសពី ១ ០០០ដុល្លារអាមេរិក ហើយអត្រាភាពក្រីក្រត្រូវបានកាត់បន្ថយឱ្យមកត្រឹមប្រមាណ ១៩% ក្នុងឆ្នាំ២០១១។ ជាពិសេស កម្ពុជាបាន សម្រេចជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈ ក្នុងការអនុវត្តប្រកបដោយជោគជ័យនូវចំណុចគោលដៅភាគច្រើននៃ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ហើយកម្ពុជាត្រូវបានអង្គការសហប្រជាជាតិជ្រើសជាប្រទេសគំរូសម្រាប់ការ អនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍។

ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ លទ្ធផលដែលសម្រេចបានក្នុងនីតិកាលទី៤ នៃរដ្ឋសភា សម្រាប់នីតិកាល ទី៥នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលយល់ឃើញថា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ពិសេសគោលដៅសម្រាប់កំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព នៅតែចាំបាច់និងសមស្របសម្រាប់កម្ពុជា ក្នុងការបន្តអនុវត្តដោយរក្សាទុកនូវចតុកោណទាំងបួន ឱ្យនៅដដែល និងពង្រីកវិសាលភាព សម្រិតសម្រាំង ធ្វើអាទិភាពនូវនីយកម្មមុំ ព្រមទាំងកែលម្អគោលនយោបាយ និងយន្តការមួយចំនួនឱ្យកាន់តែសុក្រឹតឡើងថែមទៀត ឱ្យទៅជាយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ ដែលធានាចីរភាពនៃការអភិវឌ្ឍ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជន និងបរិការណ៍ថ្មីៗ ទាំងកម្រិតជាតិ ទាំងកម្រិតអន្តរជាតិ។

ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ គឺត្រូវបានបន្តរៀបចំឡើងសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ ដោយមានកំណត់នូវអាទិភាពនានា សូចនាករ ពេលវេលាច្បាស់លាស់សម្រាប់អនុវត្ត និង យន្តការសម្រាប់តាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផល ព្រមទាំងមានកំណត់អំពីការ ទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នទៅតាមមុំនីមួយៗ ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញខ្ពស់ពីការធ្វើសមាហរណកម្ម សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានឆ្នាំ២០១៥ និងឈានឡើងពីប្រទេសដែលមានចំណូលទាប ឆ្ពោះទៅក្លាយជាប្រទេសមាន ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០។ ក្នុងការរៀបចំ ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ រាជរដ្ឋាភិបាលបាន ប្រើប្រាស់នីតិវិធី និងយន្តការដែលមានស្រាប់ ដូចការរៀបចំ ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ និងបាន ប្រើប្រាស់ពេលវេលាវែងជាងមុនក្នុងការសម្រួលខ្លឹមសារផែនការជាតិនេះ។

ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយដែល បានជួយគាំទ្រទាំងបច្ចេកទេសនិងហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់រួមចំណែកធ្វើឱ្យកម្ពុជាមានវឌ្ឍនភាពគួរជាទីមោទនៈ។ ពិតណាស់ថា បច្ចុប្បន្នយើងកំពុងបន្តស្ថិតក្នុងយុគសម័យថ្មីដែលរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់

ត្រូវតែធ្វើជាម្ចាស់លើដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍នានា និងទទួលខុសត្រូវលើវាសនារបស់ខ្លួនឯង។ ក្នុងខណៈដែលយើងកំពុងបន្តបោះជំហានឆ្ពោះទៅមុខ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងទទួលខុសត្រូវពេញលេញក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងមូលដើម្បីធានាថាធនធានទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងត្រូវបានផ្តល់ដោយមានទិសដៅច្បាស់លាស់ទៅដល់អាទិភាព និងវិស័យនានាដែលត្រូវបានជ្រើសរើស។ ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានការផ្ទេរពិតនៃធនធានអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីឱ្យបានទៅដល់អ្នកត្រូវទទួលផលប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ជាពិសេសនៅតំបន់ជនបទ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ដើម្បីភាពជោគជ័យនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចបានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣សម្រាប់នីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភាតម្រូវឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នារវាងក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ខ្ញុំសង្ឃឹមជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នឹងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវបណ្តាអាទិភាពនានាដែលបានកំណត់នៅក្នុង ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ ដែលជាផែនទីចង្អុលផ្លូវសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៤

ហ៊ុន សែន

សញ្ញាជាតិនិងទង់ជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្ពុជា: សូចនាករសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចសំខាន់ៗ

ព័ត៌មានទូទៅ

ផ្ទៃដីសរុប: គម ^២	១៨១ ០៣៥
ចំនួនរាជធានី	១
ចំនួនខេត្ត	២៤
ចំនួនក្រុង	២៦
ចំនួនខណ្ឌ	១២
ចំនួនស្រុក	១៥៩
ចំនួនសង្កាត់	២២៧
ចំនួនឃុំ	១ ៤០៦
ចំនួនភូមិ	១៤ ១១៩
ឆ្នាំសារពើពន្ធ	មករា-ធ្នូ
រូបិយវត្ថុ	រៀល (៛)

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
១.០០	កម្រិតនៃភាពក្រីក្រ							
១.០១	សរុបទូទាំងប្រទេស	%នៃប្រជាជន	១៧,៩	១៦,៩	១៥,៩	១៤,៩	១៣,៩	១២,៩
១.០២	ភ្នំពេញ	%នៃប្រជាជន	១៥,៣	១៤,៣	១៣,៣	១២,៣	១១,៣	១០,៣
១.០៣	ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀត	%នៃប្រជាជន	១៣,៥	១២,៥	១១,៥	១០,៥	៩,៥	៨,៥
១.០៤	ជនបទ	%នៃប្រជាជន	១៩,០	១៨,០	១៧,០	១៦,០	១៥,០	១៤,០
១.០៥	ប្រជាជនរស់នៅក្រោមខ្សែបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ មូលដ្ឋាន	%នៃប្រជាជន	< ៥	< ៥	< ៥	< ៥	< ៥	< ៥
២.០០	បញ្ហាយេនឌ័រ							
២.០១	ស្ត្រីក្នុងកម្លាំងពលកម្ម (ក.ព.) វិស័យកសិកម្ម	%នៃ ក.ព. សរុប	៥២	៥១	៥០	៥០	៥០	៥០
២.០២	វិស័យឧស្សាហកម្ម	%នៃ ក.ព. សរុប	៦០	៥៥	៥០	៥០	៥០	៥០
២.០៣	វិស័យសេវា	%នៃ ក.ព. សរុប	៣០	៣៥	៤០	៤០	៤០	៤០
៣.០០	ប្រជាជន							
៣.០១	សរុប: អង្កេតចន្លោះជំរឿន ខែមីនាឆ្នាំ២០១៣	លាននាក់	១៤,៧					
៣.០២	ដង់ស៊ីតេប្រជាជន	ក្នុងមួយគម ^២	៨២	៨៥	៨៧	៨៨	៨៩	៩០
៣.០៣	បុរសធៀបនឹងស្ត្រី	ស្ត្រី១០០នាក់	៩៤,៣	៩៦	៩៦,២	៩៦,៣	៩៦,៥	៩៦,៧

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
៣.០៤	អាយុ០-១៤	% នៃប្រជាជន	២៩,៤	២៩,៦	២៩,២	២៨,៩	២៨,៧	២៨,៥
៣.០៥	អាយុ១៥-៦៤	% នៃប្រជាជន	៦២,៦	៦៥,៩	៦៦,២	៦៦,៤	៦៦,៥	៦៦,៥
៣.០៦	អាយុ៦៥ឆ្នាំឡើង	% នៃប្រជាជន	៥,០	៤,៥	៤,៦	៤,៧	៤,៨	៥,០
៣.០៧	ជនបទ	% នៃប្រជាជន	៧៨,៦	៧៨,៥	៧៨,៤	៧៨,៣	៧៨,២	៧៨,១
៣.០៨	ទីប្រជុំជន	% នៃប្រជាជន	២១,៤	២១,៥	២១,៦	២១,៧	២១,៨	២១,៩
៣.០៩	អត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ	%	១,៤៦	១,៤៤	១,៤២	១,៤១	១,៣៩	១,៣៦
៣.១០	អត្រាផ្តល់កំណើតសរុប (ក្នុងស្ត្រីម្នាក់)	កំណើតរស់	២,៨	២,៧	២,៦	២,៥	២,៤	២,៣
៣.១១	អាយុកាលមធ្យមសង្ឃឹមរស់ពីកំណើត	ប្រុស ស្ត្រី	៦៧,១ ៧១,០	៦៧,៣ ៧១,២	៦៧,៥ ៧១,៤	៦៧,៧ ៧១,៦	៦៧,៩ ៧១,៨	៦៨,១ ៧១,៩
៤.០០	ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច							
៤.០១	ផ.ស.ស. ថ្លៃថេរឆ្នាំ២០០០	ពាន់លានរៀល	៦១ ៥២៥	៦៨ ៦១៨	៧៥ ៦៣៦	៨៣ ៤២២	៩២ ១៤៣	១០១ ៥៤៨
៤.០២	ផ.ស.ស. ថ្លៃថេរឆ្នាំ២០០០	លានដុល្លារ	១៥ ១៩១	១៦ ៩៤៣	១៨ ៦៧៦	២០ ៩៩៨	២២ ៤៧៤	២៤ ៧៦៨
៤.០៣	អត្រាកំណើន ផ.ស.ស. ពិត	%	៧,៦	៧,០	៧,០	៧,០	៧,០	៧,០
៤.០៤	កសិកម្ម	%	៤,២	៤,២	៤,០	៤,០	៤,០	៤,០
៤.០៥	ឧស្សាហកម្ម	%	៩,៨	៩,៩	៩,៣	៩,១	៨,៨	៨,៨
៤.០៦	សេវា	%	៨,៨	៦,៨	៧,១	៧,១	៧,២	៧,២
៤.០៧	ផ.ស.ស. សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ៗ	ពាន់រៀល	៤ ២៤៨	៤ ៦៧០	៥ ០៧២	៥ ៥២៣	៥ ៩៤៩	៦ ៤៧២
៤.០៨	ផ.ស.ស. សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ៗ	ដុល្លារ	១ ០៣៦	១ ១៣៩	១ ២៣៧	១ ៣៤៧	១ ៤៥១	១ ៥៧៩
៤.០៩	អតិផរណា (ការប្រែប្រួលមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ)	%	៣,០	៣,៥	៣,៥	៣,៥	៣,៥	៣,៥
៤.១០	ប្រាក់រៀលធៀបនឹងដុល្លារ (មធ្យមប្រចាំឆ្នាំ)	រៀល/ដុល្លារ	៤ ១០០	៤ ១០០	៤ ១០០	៤ ១០០	៤ ១០០	៤ ១០០
៤.១១	ទុនបម្រុងបរទេសដុល	ចំនួនខែនាំចូល	៤,៥	៤,៥	៤,៥	៤,៥	៤,៥	៤,៥
៤.១២	ទុនបម្រុងបរទេសដុល	លានដុល្លារ	៣ ៩៣២	៤ ៤៧៧	៥ ០៨៦	៥ ៧០៨	៦ ៣២៥	៧ ០៦៥
៤.១៣	ការវិនិយោគផ្ទាល់បរទេស	លានដុល្លារ	១ ២១៦	១ ២១១	១ ៣៦១	១ ៥២៩	១ ៦៩៦	១ ៩០៤
៥.០០	សារពើពន្ធ							
៥.០១	ចំណូលថវិកាសរុប	%នៃ ផ.ស.ស.	១៤,៣	១៥,១	១៥,៦	១៦,១	១៦,៥	១៦,៩
៥.០២	ចំណាយថវិកាសរុប	%នៃ ផ.ស.ស.	១៩,៥	១៩,៩	១៩,៨	១៩,៩	១៩,៩	១៩,៩
៥.០៣	អតិរេកចរន្ត	%នៃ ផ.ស.ស.	២,៣	២,៦	៣,៤	៣,៩	៤,៤	៤,៨
៦.០០	វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ							
៦.០១	ធនាគារពាណិជ្ជកម្មនិងធនាគារឯកទេស	ចំនួន	៤៤					
៦.០២	ឥណទានមិនទាន់ទូទាត់សង	ពាន់លានរៀល	៣០ ២០៤	៣៩ ២៦៥	៥១ ០៤៥	៦៦ ៣៥៨	៨៦ ២៦៦	១១២ ១៤៥
៦.០៣	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	ចំនួន	៣៨					
៦.០៤	ឥណទានមិនទាន់ទូទាត់សង	ពាន់លានរៀល	៥ ២៦២	៧ ៥២៤	១០ ៧៦០	១៥ ៣៨៦	២២ ០០៣	៣១ ៤៦៤
៧.០០	ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ (រួមទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល)			ប៉ាន់ស្មាន	ព្យាករណ៍	ព្យាករណ៍	ព្យាករណ៍	ព្យាករណ៍
៧.០១	សរុប	លានដុល្លារ	១ ៥៦៦,៤	១ ២៤២,២	១ ០០០,៨			

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
៧.០២	ជំនួយបច្ចេកទេស	លានដុល្លារ	២៦៣,៧	២៥១,១	២១៤,៧			
៧.០៣	ជំនួយវិនិយោគ	លានដុល្លារ	១២៣៨,៣	៨៩៧	៦៩៧,៨			
៧.០៤	ជំនួយផ្សេងៗទៀត	លានដុល្លារ	៦៤,៤	៩៤,១	៨៩,៣			
៨.០០	កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ							
៨.០១	ទិន្នផលស្រូវក្នុងមួយហិកតា	តោន		៣,១៥	៣,១៨	៣,២១	៣,២៣	៣,២៥
៨.០២	ផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំស្រូវ	លានហិ.ត.		៣,១	៣,១	៣,២	៣,២	៣,៣
៨.០៣	បរិមាណផលស្រូវ	លានតោន		៩,៧	១០,០	១០,២	១០,៥	១០,៨
៨.០៤	ផលិតផលស្រូវផលិតលើស	លានតោន		៥,២៤	៥,៤១	៥,៦០	៥,៧៩	៦,០០
៨.០៥	ផ្ទៃដីសម្រាប់ដំណាំគ្រប់មុខ (រួមមានដំណាំអចិន្ត្រៃយ៍និងដំណាំចម្ការ)	ហិ.ត.		៤ ៨១៤ ៥៣៤	៥ ០២៤ ៥៣៤	៥ ២៣៤ ៥៣៤	៥ ៤៤៤ ៥៣៤	៥ ៦៥៤ ៥៣៤
៨.០៦	សហគមន៍កសិកម្ម	ចំនួន		៤៧៥	៥៧៥	៦៧៥	៧៧៥	៨៧៥
៨.០៧	ផលិតកម្មសត្វគ្រប់ប្រភេទក្នុងកំណើន៣%	លានក្បាល		៣៥,៨	៣៦,៩	៣៨,០	៣៩,១	៤០,៣
៨.០៨	សត្វដែលទទួលបានវ៉ាក់សាំង	%		១០	១២	១៥	១៧	២០
៨.០៩	ចំនួនសត្វឃាតដ្ឋានដែលអនុវត្តអនាម័យល្អតាម ស្តង់ដារបច្ចេកទេស	ចំនួនកន្លែង		២៥	៥០	៧៥	១០០	១២៥
៨.១០	ផ្ទៃដីដាំដុះកៅស៊ូ	ហិ.ត.		៣០៦ ៥០០	៣៣៤ ៥០០	៣៦២ ៥០០	៣៨៤ ៥០០	៤០៤ ៥០០
៨.១១	ទិន្នផលជ័រកៅស៊ូ	គ.ក្រ/ហិ.ត./ឆ្នាំ		១ ២៥៧	១ ២៨២	១ ៣១១	១ ៣៣៣	១ ៣៦៨
៨.១២	បរិមាណផលជ័រកៅស៊ូ	តោន		១៣៧ ៥២០	១៤១ ៥៦០	១៤០ ៨០០	១៣០ ៨០០	១៣០ ៩៣០
៨.១៣	ផលិតកម្មវិវិប្បកម្មកើន ១៥%	តោន		៩៧ ៨០០	១១២ ៥០០	១២៩ ៤០០	១៤៨ ៨០០	១៧១ ១៧០
៨.១៤	បរិមាណផលិតកម្មនេសាទ (ទឹកសាប សមុទ្រ និងវិវិប្បកម្ម)	តាន់តោន		៧៥២	៧៩០	៨២៩	៨៧០	៩១០
៨.១៥	ចំនួនសហគមន៍នេសាទ	សហគមន៍		៥១៦	៥១៦	៥១៦	៥១៦	៥១៦
៨.១៦	ការបោះបង្គោលព្រំព្រៃឈើ (គ.ម)	ហិ.ត.		៥០ ០០០	៥០ ០០០	៥០ ០០០	៥០ ០០០	៥០ ០០០
៨.១៧	ផ្ទៃដីដាំព្រៃឡើងវិញ	ហិ.ត.		២៥ ០០០	២៥ ០០០	២៥ ០០០	២៥ ០០០	២៥ ០០០
៨.១៨	ចំនួនសហគមន៍ព្រៃឈើត្រូវបានបង្កើត	ចំនួន		៣២	៣២	៣២	៣២	៣២
៩.០០	ការអភិវឌ្ឍជនបទ							
៩.០១	ការស្ថានភាពសាងសង់ផ្លូវជនបទ (លើប្រវែងសរុប ៤០ ០០០ គ.ម)	គ.ម.	២៧ ៩០០	២៨ ៦០០	២៩ ៤៥០	៣០ ៣០០	៣១ ១៥០	៣២ ០០០
៩.០២	ប្រវែងផ្លូវជនបទដែលបានក្រាលកៅស៊ូពីរជាន់ (DBST) ឬបេតុង	គ.ម.	១២៥	៥៥០	៩៨០	១ ៤៣០	១ ៨៨០	២ ៣៣០
៩.០៣	ភាគរយប្រជាជនជនបទទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ដែលមានការកែលម្អប្រកបដោយនិរន្តរភាព	%	៤៤,២	៤៦,៧	៥០	៥៣	៥៦	៦០
៩.០៤	ភាគរយប្រជាជនជនបទទទួលបានសេវាអនាម័យ ដែលមានការកែលម្អប្រកបដោយនិរន្តរភាព	%	៣៧,៥	៤២	៤៦	៥០	៥៥	៦០
៩.០៥	ចំនួនសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលបាន ទទួលស្គាល់អត្តសញ្ញាណ	ក្រុម	១០០	១៣០	១៦០	១៩០	១២០	២៥០
៩.០៦	ចំនួនភូមិដែលបានបណ្តុះបណ្តាល គ.អ.ភ. ស្តីពី ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ	ភូមិ	១ ៦១០	១ ៨០០	២ ០០០	២ ២០០	២ ៤០០	២ ៦០០

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
៩.០៧	សិក្សានិងសាងសង់សាកលវិទ្យាល័យផ្លូវជនបទក្រាលកៅស៊ូ៤៥០គ.ម.ដែលអាចទប់ទល់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ១០០%	គ.ម.	០	៦៧,៥	៩០	១១២,៥	៩០	៩០
៩.០៨	កសាងសមត្ថភាព គ.អ.ភ. ស្តីពីជម្រើសនៃបន្ទុកនិងការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រសមស្របមួយដែលអាចទទួលយកបាននៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន	គ.អ.ភ.	០	១៨៥៤	២៤៧២	៣០៩១	២៤៧២	២៤៧២
១០.០០	ឧស្សាហកម្ម							
១០.០១	ផលិតផលកម្មន្តសាល	តាន់លានរៀល	២៥ ៣៣៥	២៦ ០៩៥	២៦ ៨៥៥	២៧ ៦១៥	២៨ ៣៧៥	២៩ ១៣៥
១០.០២	ក្នុងនោះ - ឧស្សាហកម្មស្បែកបំប៉ន : ផលិតផល	តាន់លានរៀល	២០ ៨៤០	២១ ៤៦៥	២២ ០៩០	២២ ៧១៥	២៣ ៣៤០	២៣ ៩៦៥
១០.០៣	កម្លាំងពលកម្ម	នាក់	៦៨៦ ១៤៦	៦៩៩ ៨៦៩	៧១៣ ៥៩៦	៧២៧ ៣១៥	៧៤១ ០៣៨	៧៥៤ ៧៦១
១០.០៤	ឧស្សាហកម្មធុនតូចនិងមធ្យម	មូលដ្ឋាន	៣៨ ១០៨	៣៨ ២៧៩	៣៨ ៥៤០	៣៨ ៨០១	៣៩ ០៦២	៣៩ ៣២៣
១១.០០	ថាមពល							
១១.០១	អគ្គិសនីដែលមាន	លាន គ.វ៉.ម.	៤៣៤៩,៥	៥ ២១៩	៦ ២៦៣	៧ ៥១៦	៩ ០១៩	១០ ៨២៣
១១.០២	ចំនួនគ្រួសារប្រើប្រាស់ថាមពល	គ្រួសារ	១ ១២៥ ៦៧៩	១ ៣២៨ ៣០១	១ ៥២៧ ៥៤៦	១ ៦៦៥ ០២៦	១ ៧៦៤ ៩២៧	១ ៨៣៥ ៥២៤
១១.០៣	ការប្រើប្រាស់ថាមពលរបស់ប្រជាជនម្នាក់ក្នុង១ឆ្នាំ	គ.វ៉.ម.	២៦៨	២៩៥	៣៤៤	៤០០	៤៦៧	៥៤៤
១១.០៤	ប្រវែងបណ្តាញខ្សែបញ្ជូនថាមពល (២២ KV)	គ.ម.	១១ ១៨២	១៣ ៤៤០	១៧ ១៨២	២០ ៤៨២	២២ ១៣២	២២ ៦៦២
១១.០៥	ប្រវែងបណ្តាញខ្សែបញ្ជូនថាមពល (១១៥ KV)	គ.ម.	៤២២	៥២០,៥	៦៧៥,៥	៨៧៥,៥	៨៧៥,៥	៨៧៥,៥
១១.០៦	ប្រវែងបណ្តាញខ្សែបញ្ជូនថាមពល (២៣០ KV)	គ.ម.	៨៥៣	៩៤៤,៣	១ ០៥៤,៣	១ ៤៥៦,៣	១ ៦៦៩,៣	១ ៧៣៤,៣
១២.០០	ជីកជំនួញ							
១២.០១	ផ្លូវជាតិនិងផ្លូវខេត្ត : សរុប	គ.ម.	១២ ២៦៣	១២ ២៦៣	១២ ២៦៣	១២ ២៦៣	១២ ២៦៣	១២ ២៦៣
១២.០២	ក្នុងនោះ -- ផ្លូវកៅស៊ូ	គ.ម.	៥០០	៦០០	៥០០	៥០០	៥០០	៥០០
១២.០៣	ផ្លូវដែក	គ.ម.	២៦៦	៣៨៦	២៥៧	៣១៩	២៤៨	២៤៨
១២.០៤	កំពង់ផែអន្តរជាតិ	ចំនួន	២	២	២	២	២	២
១២.០៥	អាកាសយានដ្ឋាន :							
	ក- អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ	ចំនួន		៣	៣	៤	៤	៥
	ខ- អាកាសយានដ្ឋានក្នុងស្រុក	ចំនួន		៨	៨	៨	៨	៧
១៣.០០	ទូរគមនាគមន៍							
	ការពង្រីកសេវាកម្មប្រៃសណីយ៍							
១៣.០១	អត្រាអ្នកប្រើសេវា	១នាក់/១ឆ្នាំ	០,១២៧៩	០,១២៩៨	០,១៣១៦	០,១៣៣៥	០,១៣៥៤	០,១៣៧៣
១៣.០២	អត្រាបម្រើសេវា	គ.ម ^២ ក្នុង១ការិយាល័យ	៣ ៣៥២,៥	៣ ៣៥២,៥	៣ ៣៥២,៥	៣ ៣៥២,៥	៣ ៣៥២,៥	៣ ៣៥២,៥
	ការពង្រីកសេវាទូរគមនាគមន៍							

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
១៣.០៣	សរុបទ្វារសំបុក (ចល័ត-អចល័ត)	លានគ្រឿង	២៣,៨	២៨,៨	៣៤,៨	៤២,២	៥១,០	៦១,៧
១៣.០៤	អត្រាអ្នកប្រើប្រាស់ទ្វារសំបុក	១០០នាក់	១៥៩,១	១៨៩,៨	២២៦,៤	២៧០,០	៣២២,២	៣៨៤,៥
១៣.០៥	អ្នកប្រើប្រាស់អ៊ិនធឺណិត	លាននាក់	៤,៣	៦,៩	១១,០	១៣,៤	១៦,២	១៩,៦
១៤.០០	ទេសចរណ៍							
១៤.០១	ទេសចរអន្តរជាតិ	លាននាក់		៤,៧	៥,១	៥,៦	៦,១	៦,៥
១៤.០២	ទេសចរជាតិ	លាននាក់		៨,៧	៩,០	៩,៣	៩,៥	៩,៨
១៤.០៣	សេវាស្នាក់នៅ	បន្ទប់		៥០ ៣២៨	៥៣ ៨៥១	៥៧ ៦២១	៦១ ០៧៨	៦៤ ១៣២
១៤.០៤	កម្លាំងពលកម្មប្រើឱ្យវិស័យទេសចរណ៍	ពាន់នាក់		៤២៥	៤៥៥	៥០០	៥៥០	៦០០
១៤.០៥	ចំណូលទេសចរណ៍	លានដុល្លារ		២ ៨០២	៣ ០៥៤	៣ ៣៥៩	៣ ៧២៩	៤ ១៣៩
១៥.០០	ព័ត៌មានសាធារណៈ							
	iv. ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរដ្ឋ							
	១-ស្ថានីយទូរទស្សន៍រដ្ឋ (ទ.ទ.ក.)							
១៥.០១	-ស្ថានីយកណ្តាល	ចំនួន	០១	០១	០១	០២	០២	០២
១៥.០២	-ស្ថានីយខេត្ត	ចំនួន	០៧	០៨	០៨	១០	១០	១២
	២-ស្ថានីយវិទ្យុរដ្ឋ (វិទ្យុជាតិកម្ពុជា)							
១៥.០៣	-ស្ថានីយកណ្តាល	ចំនួន	០៣	០៣	០៣	០៣	០៣	០៤
១៥.០៤	-ស្ថានីយខេត្ត	ចំនួន	១៨	២០	២០	២២	២៣	២៤
១៥.០៥	៣-ទីភ្នាក់ងារសារព័ត៌មានរដ្ឋ	អង្គភាព	០១	០១	០១	០១	០១	០១
	ខ/. ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯកជន							
១៥.០៦	១-ស្ថានីយទូរទស្សន៍ឯកជន	ចំនួន	១២	១៣	១៤	១៤	១៥	១៥
១៥.០៧	២-ស្ថានីយទូរទស្សន៍ខ្សែកាប (ភ.ព.ខេត្ត)	ចំនួន	៩៦	៩៨	១០០	១០០	១០២	១០៥
១៥.០៨	៣-ស្ថានីយវិទ្យុឯកជន	ចំនួន	៥១	៥៣	៥៥	៥៧	៥៩	៦០
១៥.០៩	៤-សារព័ត៌មានបោះពុម្ព (កាសែត ព្រឹត្តិបត្រ ទស្សនាវដ្តី ភាសាខ្មែរនិងបរទេស)	អង្គភាព	៥៧៤	៥៨០	៥៨០	៦០០	៦០០	៦០០
១៥.១០	៥-រោងពុម្ព	អង្គភាព	១៣៦	១៣៨	១៤០	១៤២	១៤៤	១៤៥
១៦.០០	សុខាភិបាល							
	១- កម្មវិធីសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជ មាតា ពារក និងកុមារ និងអាហារូបត្ថម្ភ							
១៦.០១	អត្រាមរណភាពមាតា	ក្នុង១០០ ០០០ កំណើតរស់	២០៦		១៤០			១៣០
១៦.០២	អត្រាមរណភាពពារក	ក្នុង១០០០ កំណើតរស់	២៧		២២			២០
១៦.០៣	អត្រាមរណភាពកុមារក្រោម១ឆ្នាំ	ក្នុង១០០០ កំណើតរស់	៤៥		៣៥			៣២
១៦.០៤	អត្រាមរណភាពកុមារក្រោម៥ឆ្នាំ	ក្នុង១០០០ កំណើតរស់	៥៤		៤៥			៤២

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
១៦.០៥	ស្ត្រីមិនចង់មានគភ៌ដែលពុំបានទទួលសេវាពន្យារកំណើត	%	១៦,៦		១០			៨
១៦.០៦	អត្រាវិលតកូន/ការវិលតកូនផ្ទះ	%	៥ [២៦%]		៥[២២%]			៥[២០%]
១៦.០៧	អត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយពន្យារកំណើតទំនើប	%	៣៤	៣៧	៤០	៤២	៤៤	៤៦
១៦.០៨	ស្ត្រីមានគភ៌ទទួលបានការពិនិត្យផ្ទៃពោះយ៉ាងតិច២លើកដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាល	%	៨១,២	៨៨	៩០	៩១	៩៣	៩៥
១៦.០៩	ស្ត្រីមានគភ៌បានទទួលជីវជាតិដែក-ហ្វូលីកអាស៊ីត៩០ប្រាប់	%	៨៤	៨៨	៩០	៩១	៩៣	៩៥
១៦.១០	ស្ត្រីមានគភ៌ផ្អាកមេរោគអេដស៍ដែលបានទទួលថ្នាំប្រឆាំងជំងឺអេដស៍សម្រាប់បង្ការការចម្លងពីម្តាយទៅទារក	%	៧៨	៨០	៨២	៨៤	៨៦	៨៨
១៦.១១	ការសម្រាលកូននៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ	%	៨០	៨៣	៨៥	៨៧	៨៩	៩១
១៦.១២	ការសម្រាលដោយរ៉ះកាត់	%	៣,២	៣,៥	៤	៤,២	៤,៤	៤,៦
១៦.១៣	មាតាដែលបានចាប់ផ្តើមបំបៅដោះទារកក្នុងម៉ោងទី១ក្រោយសម្រាល	%	៧៤	៧៥	៧៦	៧៧	៧៨	៧៩
១៦.១៤	កុមារក្រោម១ឆ្នាំបានទទួលវ៉ាក់សាំងការពារជំងឺកញ្ជ្រើល	%	៩០,១	៩៥	៩៥	៩៥	៩៥	៩៥
១៦.១៥	កុមារក្រោម៥ឆ្នាំមានជំងឺរលាកសួតបានទទួលការព្យាបាលដោយថ្នាំផ្សះត្រឹមត្រូវនៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ	%	៦៥	៦៦	៦៧	៦៨	៦៩	៧០
១៦.១៦	កុមារក្រោម៥ឆ្នាំ មានជំងឺរាគូសបានទទួលការព្យាបាលដោយ ORS + Zinc តាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ	%	៩៥	៩៦	៩៧	៩៨	៩៨	១០០
១៦.១៧	កុមារក្នុងអាយុបុគ្គលិកស្រាលដែលមានផលវិបាកបានទទួលការព្យាបាល	%	២៥	៣៥	៥០	៦៥	៨០	៩០
	២- ជំងឺឆ្លង							
១៦.១៨	ប្រេវ៉ាឡង់ជំងឺអេដស៍	%	០,៧	០,៧	០,៦	០,៣	០,២	< ០,១
១៦.១៩	អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលប្រើប្រាស់ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ នៅរស់ក្រោយការព្យាបាលរយៈពេល១២ខែ	%	៩០	៩០	៩០	៩០	៩០	៩០
១៦.២០	ប្រេវ៉ាឡង់នៃជំងឺរបេងគ្រប់សណ្ឋានលើប្រជាជន	១០០ ០០០ នាក់	៧២៥	៦៩៤	៦៥៣	៦១២	៥៧១	៥៣០
១៦.២១	អត្រាស្លាប់ដោយជំងឺរបេងក្នុងចំណោមប្រជាជន	១០០ ០០០ នាក់	៦៣	៦០	៥៧	៥៤	៥១	៤៨
១៦.២២	អត្រាជាសះស្បើយនៃការព្យាបាលជំងឺរបេង	%	៩១	៩១	៩១	៩១	៩១	៩១
១៦.២៣	អត្រាស្លាប់នៃជំងឺគ្រុនចាញ់រាយការណ៍ដោយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈលើប្រជាជន ១០០ ០០០នាក់	១០០ ០០០ នាក់	០,០៨	០,០៨	០,០៨	០,០៨	០,០៨	០,០៨

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
១៦.២៤	ចំនួនករណីគ្រុនចាញ់ ព្យាបាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ (អាំងស៊ីដង់)	១ ០០០នាក់	១,៥	២,៩	២	១,៨៥	១,៦៥	១,៤៥
១៦.២៥	អត្រាស្លាប់ដោយជំងឺគ្រុនឈាមបានរាយការណ៍ដោយសុខាភិបាលសាធារណៈ (អ្នកជំងឺ១០០នាក់)	%	០,៣	០,៧	០,៥	០,៥	០,៥	០,៣
	៣- ជំងឺមិនឆ្លង							
១៦.២៦	ប្រេវ៉ាឡង់ជំងឺលើសឈាមក្នុងចំណោមអាយុ២៥ទៅ៦៤ឆ្នាំ	%	១១,២	១១,២				
១៦.២៧	ប្រេវ៉ាឡង់ជំងឺទឹកនោមផ្អែមក្នុងចំណោមអាយុ២៥ទៅ៦៤ឆ្នាំ	%	២,៩	២,៩				
១៦.២៨	ស្ត្រីអាយុ៣០ទៅ៤៩ឆ្នាំ បានទទួលតេស្តរកមហារីកមាត់ស្បូនយ៉ាងតិចមួយដង	នាក់		៣៨ ៦០០	៤២ ២៦០	៤៦ ៧១០	៥១ ៣៨០	៥៦ ៥២០
១៦.២៩	ចំនួនករណីជំងឺមហារីកមាត់ស្បូន ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថ្មីក្នុងចំណោមស្ត្រីអាយុ២៥ឆ្នាំ ចំនួន ១០០ ០០០នាក់	ចាប់ពីអាយុ ២៥ឆ្នាំឡើង		៣០,៦	៣១,២	៣១,៨	៣២,៥	៣៣,១
១៦.៣០	អត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃភាពពិការភ្នែក	%	០,៣៨	០,៣៥	០,៣២	០,២៩	០,២៧	០,២៥
១៦.៣១	អត្រាវះកាត់ជំងឺភ្នែកឡើងបាយ	១០០ ០០០ នាក់	១ ២០០	១ ៣០០	១ ៥០០	១ ៧០០	១ ៩០០	២ ០០០
១៦.៣២	អត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃការប្រើប្រាស់ថ្នាំជក់ក្នុងចំណោមបុរសនិងស្ត្រី	%	ប្រ:៤២ ស្រ:១៧	ប្រ:៤១ ស្រ:១៦	ប្រ:៤០ ស្រ:១៥	ប្រ:៣៩ ស្រ:១៤	ប្រ:៣៨ ស្រ:១៣	ប្រ:៣៧ ស្រ:១២
១៦.៣៣	អត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃការប្រើប្រាស់ជាតិអាល់កុលក្នុងចំណោមបុរសនិងស្ត្រី	%	៥៣	៥២	៥២	៥១	៥០	៤៩
១៦.៣៤	ចំនួនករណីមនុស្សពេញវ័យមានជំងឺផ្លូវចិត្តបានទទួលការព្យាបាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ	១០ ០០០ នាក់	២៥	៣០	៣៥	៤០	៤៥	៥០
១៦.៣៥	អ្នកញៀនសារជាតិ Opioid បានទទួលការព្យាបាល បន្ទាប់	%	៣០	៥០	៦០	> ៦០	> ៦០	> ៦០
១៦.៣៦	អត្រាស្លាប់ដោយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ (ប្រជាជន ១០០ ០០០ នាក់)	១០០ ០០០ នាក់	<១១,៦០	<១១,៦០	<១១,៦០	<១១,៦០	<១១,៦០	<១១,៦០
	៤- ពង្រឹងប្រព័ន្ធសុខាភិបាល							
១៦.៣៧	មណ្ឌលសុខាភិបាល ដែលដាច់ស្តុកឱសថសារវន្ត ១៤មុខ	%	< ៥	< ៥	< ៥	< ៥	< ៥	< ៥
១៦.៣៨	ការផ្តល់ឈាមដោយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តមិនទទួលផលកម្រៃ	%	៥០	៥៥	៦០	៦៥	៧០	៧៥
១៦.៣៩	ការពិគ្រោះជំងឺ(ករណីថ្មី)លើប្រជាជនម្នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ	ប្រជាជនម្នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ	០,៦១	០,៦៥	០,៧០	០,៧៥	០,៨០	០,៨៥
១៦.៤០	សន្ទស្សន៍នៃភាពពេញចិត្តរបស់អតិថិជនចំពោះសេវាសុខាភិបាល	%	៨៦	៨៧	៨៧	៨៨	៨៨	៨៩
១៦.៤១	ប្រជាជនរស់ក្រោមបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រត្រូវបានការពារដោយមូលនិធិសមធម៌	%	៨០	៩០	១០០	១០០	១០០	១០០

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
១៦.៤២	មធ្យមស្ថានភាពដែលឆ្លបមធ្យមយ៉ាងតិចមួយនាក់	%	៧៥	៨៥	១០០	១០០	១០០	១០០
១៦.៤៣	សន្ទស្សន៍នៃគុណភាពព័ត៌មានសុខាភិបាល	%	៨៧	៩០	៩៣	៩៦	៩៨	១០០
១៦.៤៤	គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងមធ្យមស្ថានភាពដែលដំណើរការ	%	៨០	> ៨៥	> ៨៥	> ៨៥	> ៨៥	> ៨៥
១៧.០០	អប់រំ		២០១២-១៣	២០១៣-១៤	២០១៤-១៥	២០១៥-១៦	២០១៦-១៧	២០១៧-១៨
១៧.០១	ភាគរយកុមារអាយុ៥ឆ្នាំ ក្នុងការអប់រំកុមារតូចនៅគ្រប់រូបភាព	%	៥៦,៥	៦២,០	៦៦,០	៧១,០	៧៥,០	៨០,០
១៧.០២	សាលាបឋមសិក្សា (១-៦)	ចំនួន	៦ ៩១០	៦ ៩១៥	៦ ៩៥១	៧ ០៧៣	៧ ៣០២	៧ ៦០៦
១៧.០៣	អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅបឋមសិក្សា	សរុប %	៩៧,០	៩៧,៣	៩៧,៩	៩៨,៦	៩៩,៣	១០០
១៧.០៤		ប្រុស %	៩៧,០	៩៧,៥	៩៨,១	៩៩,៧	៩៩,៤	១០០
១៧.០៥		ស្រី %	៩៧,០	៩៧,១	៩៧,៨	៩៨,០	៩៩,២	១០០
១៧.០៦		ទីប្រជុំជន %	៨៩,៨	៩១,៨	៩៣,៩	៩៥,២	៩៧,៩	១០០
១៧.០៧		ជនបទ %	៩៨,៦	៩៨,៩	៩៩,២	៩៩,៤	៩៩,៧	១០០
	អត្រាបញ្ចប់ការសិក្សានៅបឋមសិក្សា							
១៧.០៨		សរុប %	១២១,១	១១៩,២	១១៧,២	១១៥,៨	១១៥,២	១១៥,៥
១៧.០៩		ប្រុស %	១២៣,១	១២១,៦	១១៨,២	១១៦,៤	១១៥,៥	១១៥,៤
១៧.១០		ស្រី %	១១៩,០	១១៧,៧	១១៦,១	១១៥,២	១១៥,០	១១៥,៦
	អត្រាបញ្ចប់ការសិក្សានៅបឋមសិក្សា							
១៧.១១		សរុប %	៩១,៥	៩៨,៣	១០០	១០០	១០០	១០០
១៧.១២		ប្រុស %	៩១,៩	៩៨,៧	១០០	១០០	១០០	១០០
១៧.១៣		ស្រី %	៩១,០	៩៨,០	១០០	១០០	១០០	១០០
១៧.១៤	ចំនួនសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	ចំនួន	១ ៦២២	១ ៦៣២	១ ៦៤២	១ ៦៥២	១ ៦៦២	១ ៦៧២
	អត្រាបញ្ចប់ការសិក្សានៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ							
១៧.១៥		សរុប %	៥៦,៥	៦០,៤	៦៦,៩	៧៣,៧	៨១,៣	៨៧,៤
១៧.១៦		ប្រុស %	៥៦,២	៦០,៤	៦៧,២	៧៤,៤	៨២,២	៨៨,៩
១៧.១៧		ស្រី %	៥៦,៧	៦០,៣	៦៦,៥	៧៣,១	៨០,៤	៨៥,៩
១៧.១៨		ទីប្រជុំជន %	៧៨,៤	៨០,៧	៨៤,៤	៨៨,២	៩២,៣	៩៤,៣
១៧.១៩		ជនបទ %	៥២,៦	៥៦,៧	៦៣,៦	៧១,២	៧៩,២	៨៦,១
	អត្រាបញ្ចប់ការសិក្សាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ							
១៧.២០		សរុប %	៤២,២	៤៤,៤	៦១,៦	៥៧,២	៦៧,៣	៧៦,៤
១៧.២១		ប្រុស %	៤២,០	៤៤,០	៥១,៧	៥៧,៦	៦៧,៧	៧៧,២
១៧.២២		ស្រី %	២៥,៥	២៧,៣	៣១,៦	៣៥,១	៤១,៦	៤៧,០
១៧.២៣	ចំនួនសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	ចំនួន	៤៣៣	៤៤៣	៤៥១	៤៩៨	៥៦៦	៦៦៨
	អត្រាបញ្ចប់ការសិក្សានៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ							
១៧.២៤		សរុប %	២៩,៨	២៩,៤	៣០,៨	៣៣,៩	៣៨,៤	៤៥,៣
១៧.២៥		ប្រុស %	៣១,៩	៣១,៦	៣៣,១	៣៦,១	៤១,១	៤៨,៥
១៧.២៦		ស្រី %	២៧,៦	២៧,២	២៨,៤	៣១,៥	៣៥,៦	៤១,៩

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០១៣	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨
១៧.២៧	ចំនួនវិទ្យាល័យបច្ចេកទេស	ចំនួន	៤	៤	៥	៥	៦	៧
១៧.២៨	ចំនួនសិស្សនៅមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស	ចំនួន	៧៣០	៩៨៤	១ ២៣៨	១ ៤៩២	១ ៧៤៦	២ ០០០
១៧.២៩	អត្រាអក្ខរជន(១៥-២៤ឆ្នាំ)	%	៩១,៥	៩២,៥	៩៣,៥	៩៤,៥	៩៥,៥	៩៦,៥
១៧.៣០	អត្រាអក្ខរជន(១៥-៤៥ឆ្នាំ)	%		៨៧,៧	៨៨,៤	៨៩,១	៨៩,៨	៩០,៥
១៨.០០	កម្មវិធីសម្អាតមីន							
១៨.០១	ជនរងគ្រោះដោយសារមីននិងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមប្រចាំឆ្នាំ(ស្លាប់/របួស)	នាក់	១៦៧	១៥១	១៣៦	១២២	១១០	៩៩
១៨.០២	ចំនួនជនរងគ្រោះដោយសារការលេងនិងចម្លែងគ្រាប់មីននិងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមប្រចាំឆ្នាំ(ស្លាប់/របួស)	នាក់	១១២	៩៩	៨៦	៧៣	៦០	៤៨
១៨.០៣	ផ្ទៃដីសរុបបោសសម្អាតមីននិងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម(ផ្នែកលើលទ្ធផលពីការស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាន)	ហិ.ត.	៨ ៧០៨	៩ ១៤៣	៩ ៦០០	១០ ០៨០	១០ ៥៨៤	១១ ១១៣

មាតិកា

	ទំព័រ
លេខកូដា	i
សញ្ញាជាតិនិងទង់ជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	vi
ព័ត៌មានសង្ខេបសំខាន់ៗស្តីពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	vii
មាតិកា.....	xvi
បញ្ជីនៃតារាង រូបភាព ប្រអប់ និងឧបសម្ព័ន្ធ.....	xx
ជំពូកទី១ សេចក្តីផ្តើម	១
១- ប្រវត្តិដើម.....	១
២- ការពិនិត្យឡើងវិញពីផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា.....	១
៣- យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ.....	៣
៤- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (ផ.យ.អ.ជ.) ២០១៤-២០១៨.....	៦
៥- ទម្រង់នៃផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨.....	៨
ជំពូកទី២ សមិទ្ធផលនិងបញ្ហាប្រឈមបច្ចុប្បន្ន ក្នុងការអនុវត្តផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣.....	៩
ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ.....	៩
អត្រាភាពក្រីក្រនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ.....	១០
១- អភិបាលកិច្ចល្អៈ ស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ.....	១២
១.១- ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយ.....	១២
១.២- កំណែទម្រង់ច្បាប់និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌.....	១៤
១.៣- កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ.....	១៩
១.៤- កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ.....	២៥
២- បរិស្ថានគ្របដណ្តប់សម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រទាំងមូល.....	២៧
២.១- សុខសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម.....	២៧
២.២- សមាហរណកម្មប្រទេសកម្ពុជាក្នុងតំបន់និងពិភពលោក.....	៣២
២.៣- បរិស្ថានម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈអនុគ្រោះ.....	៣៤
២.៤- ភាពជាដៃគូនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ.....	៤០

៣- ការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម	៤២
៣.១- ការលើកកម្ពស់ផលិតភាព និងពិពិធកម្មកសិកម្ម.....	៤២
៣.២- កំណែទម្រង់ដីធ្លីនិងការបោសសម្អាតមីន.....	៤៩
៣.៣- កំណែទម្រង់ផលជល.....	៥៥
៣.៤- កំណែទម្រង់ព្រៃឈើ.....	៥៧
៤- ការស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត.....	៦៩
៤.១- ការបន្តស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍.....	៧០
៤.២- ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ.....	៧៦
៤.៣- ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពល និងបណ្តាញអគ្គិសនី.....	៨០
៤.៤- ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍.....	៨២
៥- ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជននិងការងារ.....	៨៥
៥.១- ការពង្រឹងវិស័យឯកជននិងការទាក់ទាញវិនិយោគ.....	៨៥
៥.២- ការបង្កើតការងារនិងធានាលក្ខខណ្ឌការងារល្អប្រសើរ.....	៩៥
៥.៣- ការលើកស្ទួយសហគ្រាសធនតូចនិងមធ្យម.....	១០០
៥.៤- ការរៀបចំប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គម.....	១០៥
៦- ការកសាងសមត្ថភាពនិងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស.....	១១៥
៦.១- ការពង្រឹងគុណភាពវិស័យអប់រំ.....	១១៥
៦.២- ការលើកកម្ពស់វិស័យសុខាភិបាល.....	១១៩
៦.៣- ការអនុវត្តគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ.....	១២៨
៦.៤- ការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិប្រជាជន.....	១៣៣
ជំពូកទី៣ ក្របខ័ណ្ឌវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ	១៣៧
២០១៤-២០១៨	១៣៧
១- សេចក្តីផ្តើម.....	១៣៧
២- ការសម្រេចបាន ក្នុងអំឡុងពេល ពីឆ្នាំ២០០៩ ដល់ ឆ្នាំ២០១៣.....	១៣៧
៣- ចំណុចដៅនិងគោលនយោបាយសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨.....	១៤៨
បញ្ហានានាដែលត្រូវបន្តដោះស្រាយ.....	១៤៨
ទិសដៅទូទៅនៃគោលនយោបាយ ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣.....	១៥០

ក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផល.....	១៥២
គោលនយោបាយសារពើពន្ធ.....	១៥៤
គោលនយោបាយ និងការវាស់វែងពីការអនុវត្ត.....	១៥៥
គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ.....	១៥៨
ការអភិវឌ្ឍវិស័យអាជីវកម្ម	១៦២
វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ.....	១៦៥
ទស្សនវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ២០១៤-២០១៨.....	១៦៧
ចំណូលនិងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៤-២០១៨.....	១៧២
ជំពូកទី៤ គោលនយោបាយនិងសកម្មភាពអាទិភាព ២០១៤-២០១៨.....	១៧៦
១- អភិបាលកិច្ចល្អ៖ ស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ.....	១៧៩
១.១- ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ.....	១៧៩
១.២- កំណែទម្រង់ច្បាប់និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌.....	១៨៤
១.៣- កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ.....	១៨៦
១.៤- កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ.....	១៩១
២- បរិស្ថានគ្របដណ្តប់សម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រទាំងមូល.....	១៩៣
២.១- សន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ.....	១៩៣
២.២- បរិស្ថានម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈអនុគ្រោះ និងចីរភាពបរិស្ថាន.....	១៩៩
២.៣- ភាពជាដៃគូក្នុងការអភិវឌ្ឍ.....	២០៦
២.៤- សមាហរណកម្មកម្ពុជាកាន់តែស៊ីជម្រៅនៅក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក.....	២០៨
៣- ការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម.....	២១០
៣.១- ការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ពិពិធការរូបនីយកម្មកសិកម្ម និងពាណិជ្ជបនីយកម្ម.....	២១០
៣.២- ការលើកកម្ពស់ការចិញ្ចឹមសត្វ និងវារីវប្បកម្ម.....	២១៧
៣.៣- កំណែទម្រង់ដីធ្លី និងការបោសសម្អាតមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម.....	២២២
៣.៤- ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយចីរភាព.....	២២៨
៤- ការអភិវឌ្ឍវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត.....	២៤៩
៤.១- ការអភិវឌ្ឍវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតមនាគមន៍ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីក្រុង.....	២៤៩

៤.២- ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ.....	២៥៧
៤.៣- ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពលអគ្គិសនី.....	២៦៨
៤.៤- ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងគមនាគមន៍.....	២៧១
៥- ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជននិងការងារ.....	២៨១
៥.១- ការពង្រឹងវិស័យឯកជន និងការជំរុញការវិនិយោគ និងធុរកិច្ច.....	២៨១
៥.២- ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម និងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម.....	២៨៩
៥.៣- ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារការងារ.....	២៩៤
៥.៤- ការអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ.....	៣០២
៦- ការកសាងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស.....	៣០៥
៦.១- ការពង្រឹងនិងការលើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា ព្រមទាំងការបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស.....	៣០៦
៦.២- ការលើកកម្ពស់សុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភ.....	៣១៥
៦.៣ - ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គម.....	៣៣៨
៦.៤- ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយប្រជាជន និងសមភាពយេនឌ័រ.....	៣៤៨
ជំពូកទី៥ តម្លៃដែលត្រូវចំណាយ ធនធាន និងការកំណត់កម្មវិធីចំណាយ.....	៣៥៧
១-តម្រូវការវិនិយោគសាធារណៈសរុប.....	៣៥៧
២-ប្រភពហិរញ្ញប្បទានសក្តានុពលសម្រាប់ចំណាយវិនិយោគសាធារណៈ.....	៣៦២
៣-កម្មវិធីចំណាយ ចំណាយវិនិយោគសាធារណៈ និងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ	៣៦៤
ជំពូកទី៦ ការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ.....	៣៦៨
១-សេចក្តីផ្តើម.....	៣៦៨
២- ក្របខ័ណ្ឌការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ក្នុងរដ្ឋផែនការ ២០១៤-២០១៨.....	៣៦៨
៣- ភាពប្រឈមទាក់ទងនឹងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ.....	៣៨០
៤- ការរៀបចំនិងពង្រឹងប្រព័ន្ធតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ.....	៣៨១
ជំពូកទី៧ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៤០៥

បញ្ជីតារាង រូបភាព ប្រអប់ និងឧបសម្ព័ន្ធ

តារាង

តារាងទី២.១	កំណើនផលិតកម្មដំណាំស្រូវពីឆ្នាំ២០០៩-២០១២.....	៤៣
តារាងទី២.២	ផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំរដូវវស្សា១៤មុខ.....	៤៣
តារាងទី២.៣	ស្ថិតិទាក់ទងនឹងការដាំដុះផ្ទៃដីមានមីននិងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម.....	៥៥
តារាងទី២.៤	ស្ថិតិផលនេសាទទឹកសាប សមុទ្រ និងវារីវប្បកម្មពីឆ្នាំ២០០៩-២០១២.....	៥៦
តារាងទី២.៥	សូចនាករសំខាន់ៗអំពីការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ.....	៦០
តារាងទី២.៦	វឌ្ឍនភាពនៃការអភិវឌ្ឍជនបទ.....	៦៩
តារាងទី២.៧	សូចនាករផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣.....	៩២
តារាងទី២.៨	អត្រាការសិក្សានិងអត្រាបញ្ចប់ការសិក្សា.....	១១៩
តារាងទី២.៩	និន្នាការនៃសូចនាករកម្មវិធីសុខភាពបន្តពូជ មាតា ទារក កុមារ រវាងឆ្នាំ២០០៨និង២០១៣	១២០
តារាងទី២.១០	និន្នាការនៃការវិភាគន័យវិភាគសម្រាប់វិស័យសុខាភិបាលពីឆ្នាំ២០០៨ដល់ឆ្នាំ២០១២..	១២៦
តារាងទី២.១១	ភាគរយស្ត្រីធ្វើការងារមានប្រាក់កម្រៃតាមវិស័យ.....	១២៩
តារាងទី៣.១	ការព្យាករសូចនាករសំខាន់ៗនៃម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំ២០១៣-២០១៨.....	១៦៩
តារាងទី៣.២	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបពិត (ថ្លៃថេរឆ្នាំ២០០០) អត្រាកំណើនតាមសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨.....	១៧០
តារាងទី៣.៣	វិនិយោគមូលធនដែលត្រូវការតាមវិស័យនីមួយៗ ដើម្បីសម្រេចបាននូវកំណើនផ.ស.ស.....	១៧១
តារាងទី៣.៤	ចំណាយថវិកាចរន្តដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួន ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨.....	១៧៤
តារាងទី៤.១	ផ្ទៃដីកៅស៊ូពីឆ្នាំ២០១២-២០១៨.....	២២០
តារាងទី៤.២	ផ្ទៃដីចៀរជ័រ ថែទាំ និងទិន្នផលកៅស៊ូឆ្នាំ២០១២-២០១៨.....	២២០
តារាងទី៤.៣	សូចនាករសំខាន់ៗរបស់វិស័យកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ.....	២២១
តារាងទី៤.៤	សូចនាករស្តីពីមីននិងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម.....	២២៨
តារាងទី៤.៥	សូចនាករសំខាន់ៗរបស់ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ.....	២៤៨
តារាងទី៤.៦	ចំណុចដៅនៃការពង្រីកសេវាកម្មប្រៃសណីយ៍.....	២៧៦
តារាងទី៤.៧	ចំណុចដៅនៃការពង្រីកសេវាកម្មទូរគមនាគមន៍.....	២៧៧
តារាងទី៤.៨	សូចនាករសំខាន់ៗរបស់ក្រសួងព័ត៌មាន.....	២៧៩
តារាងទី៤.៩	សូចនាករសំខាន់ៗរបស់វិស័យពាណិជ្ជកម្ម.....	២៨៤
តារាងទី៤.១០	សូចនាករវិស័យទេសចរណ៍សំខាន់ៗ.....	២៨៧

តារាងទី៤.១១	សូចនាករនិងចំណុចដៅជ្រើសរើសសំខាន់ៗ ក្នុងវិស័យអប់រំ យុវជន និងកីឡា.....	៣១៤
តារាងទី៤.១២	សូចនាករសំខាន់ៗនិងចំណុចដៅរបស់វិស័យសុខាភិបាល.....	៣៣១
តារាងទី៤.១៣	សូចនាករស្នូលសម្រាប់ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨.....	៣៥៦
តារាងទី៥.១	វិនិយោគមូលធនដែលត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចបានកំណើនផ.ស.ស.ដែលបាន គ្រោងទុក និងធនធានដែលអាចមានសម្រាប់ហិរញ្ញប្បទានដល់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨.....	៣៥៩
តារាងទី៥.២	ចំណុចដៅនៃការកៀរគរធនធានសម្រាប់វិនិយោគរបស់វិស័យសាធារណៈឆ្នាំ២០១៤- ២០១៨.....	៣៦១
តារាងទី៥.៣	វិភាជន៍តាមវិស័យនិងអនុវិស័យនៃវិនិយោគវិស័យសាធារណៈក្នុងផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨.....	៣៦៧
តារាងទី៦.១	រចនាសម្ព័ន្ធសូចនាករសម្រាប់ការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ.....	៣៧៥
តារាងទី៦.២	សូចនាករស្នូលសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនៃផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨	៣៨៣
តារាងទី៦.៣	សូចនាករបន្ថែម.....	៣៩៣
តារាងទី៦.៤	បញ្ជីការសិក្សាសម្រាប់វិស័យអាទិភាពចំនួនបី.....	៤០២
តារាងទី៦.៥	សូចនាករជ្រើសរើសនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ.....	៤០៣

រូបភាព

រូបភាពទី១.១	គំនូសបំប្លែងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣.....	៥
រូបភាពទី២.១	និន្នាការអត្រាភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា ពីឆ្នាំ២០០៧ដល់ឆ្នាំ២០១១.....	១០
រូបភាពទី២.២	អត្រាភាពក្រីក្រតាមខេត្ត ឆ្នាំ២០១១.....	១១
រូបភាពទី៣.១	អត្រាកំណើននៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ធៀបនឹងឆ្នាំ (២០០៦-២០១២).....	១៣៩
រូបភាពទី៣.២	និន្នាការចំណូលនិងចំណាយ គិតជាភាគរយនៃផ.ស.ស. ឆ្នាំ២០០៥-២០១២.....	១៤០
រូបភាពទី៣.៣	អត្រាអតិផរណានៅកម្ពុជា គិតតាមត្រីមាស ឆ្នាំ២០០៦-២០១២.....	១៤២
រូបភាពទី៣.៤	តុល្យភាពពាណិជ្ជកម្ម និងគណនេយ្យចរន្ត.....	១៤៣
រូបភាពទី៣.៥	ពាណិជ្ជកម្មនាំចូល-នាំចេញ ធៀបនឹងផ.ស.ស.....	១៤៤
រូបភាពទី៣.៦	និន្នាការភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា តាមតំបន់ ឆ្នាំ២០០៧-២០១១.....	១៤៧
រូបភាពទី៣.៧	រចនាសម្ព័ន្ធនៃកម្លាំងពលកម្ម (១៥-៦៤ឆ្នាំ) តាមវិធីសាស្ត្ររំលឹក (Usual Status) ឆ្នាំ២០០៩-២០១១.....	១៤៨
រូបភាពទី៦.១	សង្វាក់លទ្ធផលៈ ធាតុចូល ធាតុចេញ លទ្ធផល ឥទ្ធិពល.....	៣៧០
រូបភាពទី៦.២	រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងគោលបំណង កម្រិតក្រសួង ស្ថាប័ន.....	៣៧១

ប្រអប់

ប្រអប់ទី២.១	ខ្សែបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ.....	៩
-------------	----------------------------	---

ប្រអប់ទី២.២	ការគណនាអត្រាភាពក្រីក្រជំនួសនៅថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត.....	១១
ប្រអប់ទី ៣.១	ក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផល: បរិយាប័ន្ននិងចីរភាពកំណើន ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ.....	១៥២
ឧបសម្ព័ន្ធ		
ឧបសម្ព័ន្ធទី១	ពាក្យបំប្រែ.....	៤០៩
ឧបសម្ព័ន្ធទី២	គេហទំព័រ ក្រសួង ស្ថាប័ន របស់រាជរដ្ឋាភិបាល.....	៤១១

ជំពូកទី១

សេចក្តីផ្តើម

ជំពូកទី១

សេចក្តីផ្តើម

១- ប្រភេទដើម

១.១- ក្នុងរយៈពេល២ទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានទទួលជោគជ័យយ៉ាងគ្រប់គ្រងក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិឡើងវិញ ពីប្រទេសជាតិដែលត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសារសង្គ្រាមស៊ីវិល សេដ្ឋកិច្ចឯកោនិងការហ៊ុមព័ទ្ធ ក្នុងចន្លោះពីទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៧០ដល់ឆ្នាំ១៩៩៣។ បន្ទាប់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយឈ្នះឈ្នះ សន្តិភាពពេញលេញត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ ដោយបានបញ្ចប់រាល់នូវអង្គការចាត់តាំងរបស់ខ្មែរក្រហម។ នៅក្នុងគ្រានោះ ដោយផ្អែកលើការផ្សះផ្សាជាតិក្នុងចំណោមភាគីជម្លោះ កិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីសត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩១ ហើយបន្ទាប់មក ការបោះឆ្នោតសកលលើកទី១ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣។ លំហូរនៃការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសនិងជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ បានចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ១៩៩៣។ នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ឆ្នាំ២០០០ អាទិភាពខ្ពស់បំផុតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺការកសាងសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ប្រទេសឡើងវិញ។ នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០០ ប្រទេសជាតិបានចាប់ផ្តើមរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិក្នុងក្របខ័ណ្ឌសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ។

១.២- កម្ពុជាត្រូវបានអង្គការសហប្រជាជាតិចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ជាប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច។ ចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២ ចំណូលផ.ស.ស. ជាមធ្យមរបស់ប្រជាជនម្នាក់ៗមានកម្រិតលើស១ ០០០ដុល្លារអាមេរិក។ ចំណូលនេះបានកើនឡើងជិត៥ដងនៃចំណូលផ.ស.ស. របស់ប្រជាជនម្នាក់ៗកាលពីមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅ ដែលជាកត្តាបង្ហាញពីភាពជោគជ័យនៃការអភិវឌ្ឍក្រោមកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ តាមរយៈនិន្នាការកើនឡើងនេះ កម្ពុជាអាចចាកចេញពីបណ្តាប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីខាងមុខ។

២- ការពិនិត្យឡើងវិញពីផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា

១.៣- ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៤ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានកំណត់នូវទស្សនវិស័យរយៈពេលវែងមួយគឺ កម្មវិធីជាតិនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា សម្រាប់ការផ្តួចផ្តើមដំណើរការស្តារនិងការអភិវឌ្ឍ

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត សង្គម និងស្ថាប័ន។ ផ្នែកលើទស្សនវិស័យនេះ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច(ផ.អ.ស.ស.) ៥ឆ្នាំលើកទី១ ១៩៩៦-២០០០ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយបានកំណត់ គោលដៅយ៉ាងច្បាស់លាស់និងត្រូវសម្រេចឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០០០។ ផែនការនេះបានផ្ដោតជា សំខាន់លើកំណើនម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ការអភិវឌ្ឍសង្គមកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ក្នុងពេល ជាមួយគ្នានោះដែរកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ(ក.វ.ស.)បីឆ្នាំរំកិល ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ ឆ្នាំ១៩៩៦-១៩៩៨ ដើម្បីឲ្យធនធានក្នុងស្រុកនិងធនធានបានមកពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ក្រៅប្រទេស អាចត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ទៅតាមវិស័យអាទិភាពនានាដើម្បីសម្រេចឲ្យ បាននូវគោលដៅដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកក.វ.ស. ត្រូវបានធ្វើ បច្ចុប្បន្នកម្ម(រំកិល)ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

១.៤- ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច(ផ.អ.ស.ស.) ៥ឆ្នាំលើកទី២ ២០០១-២០០៥ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្ដោតលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ សម្រាប់ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បញ្ហាប្រឈមធំបំផុតនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍនោះគឺការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ដែលជាក្បាលម៉ាស៊ីននៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច៖ ការកែប្រែសេដ្ឋកិច្ចនិងការសម្រេចឲ្យបានការកាត់ បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជន។ បន្ទាប់ពីការ រៀបចំផ.អ.ស.ស. លើកទី២ ឯកសារអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ចំនួនពីរ ត្រូវបានរៀបចំឡើងគឺ ទី១ បន្ទាប់ ពីមហាសន្និបាតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ២០០០ ដែលបានប្រកាសពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហស្សវត្សរ៍(គ.អ.ស.) កម្ពុជាបានរៀបចំនិងអនុម័តគ.អ.ស.ផ្ទាល់ខ្លួនមានឈ្មោះថា គោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា(គ.អ.ស.ក.) ដោយបានផ្ដោតលើការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រនិងការ អភិវឌ្ឍមនុស្ស ទី២ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលបានអនុម័តនៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០២។ ចាប់ពីពេលនោះមក ការសម្រេចគ.អ.ស.ក. និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ត្រូវបាន ចាត់ទុកថាជាចំណុចស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជា។

១.៥- ឯកសារផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំឆ្នាំលើកទី៣សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានរៀបចំ ឡើងដោយបានរួមបញ្ចូលគ្នានូវឯកសារគោលនយោបាយជាតិនានា ដើម្បីសម្រេចឲ្យបានគោល ដៅអាទិភាព ចំណុចដៅ និងសកម្មភាព សម្រាប់រយៈពេលប្រាំឆ្នាំបន្ទាប់។ ផែនការថ្មីត្រូវបានប្តូរ ឈ្មោះជា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ(ផ.យ.អ.ជ.) ២០០៦-២០១០និងជាផែនការជាតិកែ មួយគត់ដែលគ្របដណ្តប់គ្រប់វិស័យសម្រាប់អនុវត្តរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដែលជាយុទ្ធសាស្ត្របន្តពីយុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

សម្រាប់នីតិកាលទី៣នៃរដ្ឋសភា បានបង្កើតឡើងនូវបរិស្ថានអនុគ្រោះនិងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ នានា ដើម្បីឲ្យកម្ពុជាមានលទ្ធភាពបោះជំហានទៅមុខលើមាត់ដែលអាចបន្តការកែទម្រង់និងវឌ្ឍនភាព។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ឯកភាពជាតិប្រមូលផ្តុំនូវប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់ មជ្ឈដ្ឋានទាំងអស់នៅក្រោមបាវចនា "ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ" ដើម្បីកសាងជាតិ និងធានានូវ ឯករាជ្យភាពជាតិ បូរណភាព អធិបតេយ្យភាព សន្តិភាព ប្រជាធិបតេយ្យ និងវឌ្ឍនភាព។

១.៦- បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតសកលឆ្នាំ២០០៨ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រកាសពីកម្មវិធី គោលនយោបាយសង្គម សេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន សម្រាប់នីតិកាលទី៤នៃរដ្ឋសភា ឆ្នាំ២០០៨-២០១៣។ ជាមួយនឹងកម្មវិធីនយោបាយនេះ ផែនការជាតិថ្មីមួយត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីជំនួស ផ.យ.អ.ជ. ២០០៦-២០១០ និងដើម្បីបន្ស៊ីដំណើរការនៃការរៀបចំផែនការជាមួយនឹងអាណត្តិកាលរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល។ ផែនការថ្មីនេះមានឈ្មោះថា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ(ផ.យ.អ.ជ.) បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ និងជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ត្រូវបានប្រកាសផ្សព្វផ្សាយចំ ពេលដែលកើតមានវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលលោក និងនៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចនៃបណ្តាប្រទេស ជឿនលឿនមានការធ្លាក់ចុះ(ចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០០៨ដល់ឆ្នាំ២០០៩ ដែលធ្វើឲ្យតម្រូវការផលិតផល សម្រាប់នាំចេញពីកម្ពុជាមានការថយចុះ ម្យ៉ាងទៀត ក៏បានធ្វើឲ្យហានិភ័យក្នុងផ្នែកម៉ាក្រូសេដ្ឋ កិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានការកើនឡើងផងដែរ។ បញ្ហានេះក៏បានបង្កើតឲ្យមានផងដែរនូវបញ្ហាមួយ ចំនួនដែលមិនរំពឹងទុកសម្រាប់កម្ពុជា ដែលក្នុងនោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវ វិធានការមួយចំនួន ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលលោកនិង ការថយចុះនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ វិធីសាស្ត្ររៀបចំផែនការបង្ហាញនៅក្នុងផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្ន កម្ម ២០០៩-២០១៣ ត្រូវបានរៀបចំកំណត់ច្បាស់ ដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិបញ្ចៀសពី ការប្រឈមនឹងវិបត្តិនិងមិនទាន់មានការអភិវឌ្ឍ។

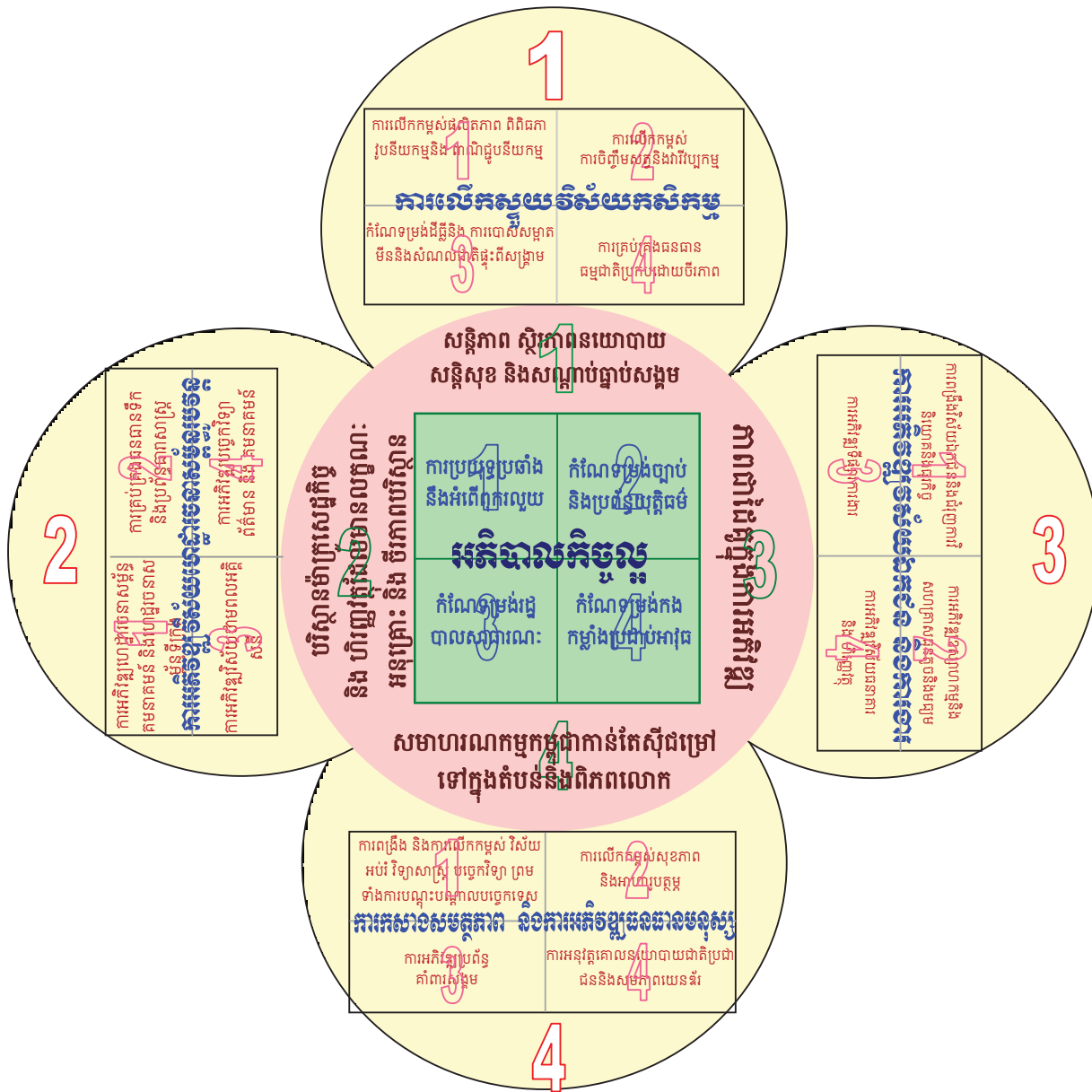
៣- យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ

១.៧- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរៀបចំឡើងនូវ "យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ" ដែលជាការកំណត់ ពីការអភិវឌ្ឍតាំងពីឆ្នាំ២០០៤មក។ ផ.យ.អ.ជ. ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានរៀបចំដើម្បីអនុវត្ត របៀបវារៈគោលនយោបាយដែលបានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី១ ហើយផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ដើម្បីអនុវត្តរបៀបវារៈគោលនយោបាយដែលបានកំណត់នៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី២។ ដូចគ្នានេះដែរផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ នេះ ត្រូវ

បានរៀបចំឡើងដើម្បីអនុវត្តរបៀបវារៈគោលនយោបាយដែលបានកំណត់នៅក្នុង *យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣* ដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណបានផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌនៃការអភិវឌ្ឍ ដែលនឹងត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំបន្ទាប់។

១.៨- យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ គឺជាឯកសារជរាភាព ដែលបានបង្ហាញនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចំពោះដំណើរការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច នៅក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មចំនួនបីលើកនៅក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះដើម្បីអនុវត្តតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។ រូបភាពទី១.១ បង្ហាញពីគំនូសបំប្លែងនៃ *យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣*។ រូបភាពនេះបង្ហាញពីយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ បានដាក់បញ្ចូលនូវចំណុចគន្លឹះសំខាន់ៗ ដូចជា អភិបាលកិច្ចល្អវិធានការច្បាប់និងការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នដោយអនុវត្តតាមគំរូប្រទេសជឿនលឿនដែលមានការអភិវឌ្ឍសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ធនធានមនុស្ស និងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយចីរភាពនូវធនធានធម្មជាតិ ដែលចំណុចទាំងអស់នេះមានដាក់បញ្ចូលក្នុងចង្កោមមុំនៃចតុកោណ។

រូបភាពទី១.១ : គំនូសបំប្លែងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣

១.៩- នៅក្នុងរូបបំប្លែងនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ បានបង្ហាញពីការដាក់ចេញនូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ៤យ៉ាង ដែលស្តែងចេញតាមរយៈបាវចនា *កំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព*និងសម្រាប់បន្តជំរុញដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍៖

ទី១ ធានាឲ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងអត្រាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណ៧% ប្រកបដោយចីរភាព បរិយាប័ន្ន សមធម៌ និងធនធានវិបត្តិ តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មនៃមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចឲ្យបានទូលាយ និងមានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងជាងមុន ក្នុងបរិការណ៍អតិផរណា

មានកម្រិតទាបអាចគ្រប់គ្រងបាន អត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព និងទុនបម្រុងមានកំណើនជាប្រចាំ។

៩២ បង្កើតការងារឲ្យបានកាន់តែច្រើនឡើងជូនដល់ប្រជាជន ជាពិសេស សម្រាប់ស្រទាប់យុវជន តាមរយៈការបន្តខិតខំកែលម្អនិងបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជាក្នុងការទាក់ទាញ និងការជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់សកម្មភាពវិនិយោគទាំងវិនិយោគក្នុងប្រទេសទាំងវិនិយោគមកពីក្រៅប្រទេស។

៩៣ សម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងអត្រាជាង១%ក្នុងមួយឆ្នាំ ក៏ដូចជាគោលដៅផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ទន្ទឹមនឹងការផ្ដោតអាទិភាពកាន់តែខ្លាំងឡើងលើការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយចីរភាព។

៩៤ បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពនិងអភិបាលកិច្ចនៃស្ថាប័នរដ្ឋ ទាំងថ្នាក់ជាតិ ទាំងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីធានាឲ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាពនិងភាពស័ក្តិសិទ្ធិនៃសេវាសាធារណៈ សំដៅបម្រើប្រជាជនឲ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើង។

១.១០- ភាគច្រើននៃសមាសភាគរបស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ មានភាពប្រទាក់ក្រឡាជាមួយគ្នា សម្រាប់ធ្វើឲ្យសម្រេចបានកំណើនប្រកបដោយចីរភាពនិងការសម្រេចបានគ.អ.ស.ក. និងគោលដៅផ្សេងៗទៀត។

៤- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (ផ.យ.អ.ជ.) ២០១៤-២០១៨

១.១១- ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ ដែលអ្នករៀបចំផែនការនិងអ្នកដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធនានា បានរៀបចំឡើងនេះ គឺបានពិនិត្យលើភាពប្រឈមមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- ១- កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដែលធ្វើឲ្យសម្រេចបានផ.ស.ស. សម្រាប់មនុស្សម្នាក់មានកម្រិតលើស១ ០០០ដុល្លារអាមេរិកបាន និងកំពុងនាំឲ្យកម្ពុជាចាកចេញពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចទៅជាប្រទេសចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបនៅពេលឆាប់ៗនេះ។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពដ៏ត្រចះត្រចង់នេះ កម្ពុជានឹងទទួលបានបរិមាណជំនួយឥតសំណងតិចជាងមុន និងទាមទារកម្ពុជាខិតខំរកកម្ចីតណាទានមកបំពេញតម្រូវការអភិវឌ្ឍ។ លើសពីនេះ កម្ពុជានឹងខិតខំបន្ថែមទៀតសម្រាប់រកប្រភពចំណូលផ្សេងៗទៀតទាំងក្នុងប្រទេសទាំងក្រៅប្រទេស ដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ផែនការវិនិយោគក្នុងវិស័យសាធារណៈ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា កម្ពុជាត្រូវការពង្រឹងនូវការគ្រប់គ្រងចំណាយនិងការប្រើប្រាស់ធនធានឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ បញ្ហាសំខាន់ៗទាំងនេះ ទាមទារឲ្យមានការសម្រេចឲ្យបានឆាប់

ដោយសារពេលវេលាខ្លី សម្រាប់កម្ពុជាឈានទៅសម្រេចគោលដៅជាក្រុមប្រទេសដែល
"មានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងក្លាយជាប្រទេសដែលមានចំណូល
កម្រិតខ្ពស់ ក្នុងឆ្នាំ២០៥០"។

- ២- បច្ចុប្បន្ននេះ សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនៅមិនទាន់មានភាពច្បាស់លាស់និងចាកចេញផុតពី
វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលលោកនៅឡើយ ដែលបន្តជះឥទ្ធិពលមកលើដំណើរការធ្វើសមា
ហរណកម្មរបស់កម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក។ ចំណុចសំខាន់មួយទៀតវិបត្តិដែល
បានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩និងត្រូវបានស្តារឡើងវិញយ៉ាងឆាប់រហ័សក៏ដោយក៏នៅ
បន្តទាមទារឲ្យកម្ពុជាធ្វើការកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់រួមទាំងការធ្វើពិធីកម្មទីផ្សារ
ទាំងការនាំចេញ និងការវិនិយោគដើម្បីរក្សាកំណើនប្រកបដោយចីរភាព។ ដៃគូជាដៃគូថ្មី
ក៏ត្រូវទាមទារឲ្យមានការអនុវត្តតាមទម្រង់ថ្មីរួមទាំងការគ្រប់គ្រងស្ថាប័នប្រកបដោយ
ភាពច្បាស់លាស់បំផុត។
- ៣- កម្ពុជានឹងធ្វើសមាហរណកម្មពេញលេញទៅក្នុងសមាគមអាស៊ាននៅឆ្នាំ២០១៥ ក្នុងពេល
នោះ របាំងជាច្រើនរវាងប្រទេសជាសមាជិកនានានឹងត្រូវលុបបំបាត់។ រាជរដ្ឋាភិបាលពិ
និគ្សនិងគ្រឿងជាស្រេចលំហូរចេញនិងចូលនៃពលករដែលមានជំនាញ មូលធន និង
កម្រិតអត្រាពន្ធស្មើគ្នា។ ដូច្នេះ បញ្ហាទាំងអស់នេះត្រូវបានលើកឡើងច្បាស់ៗនៅក្នុង
ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ ដូចជា ទីផ្សារពលកម្ម ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ចំណូលថវិកាជា
ដើម។
- ៤- អភិបាលកិច្ចល្អនៅតែបន្តជាចំណុចស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចក្ខុវិស័យ **ដំណាក់កាលទី៣** ។
ទោះជាដូចនេះក្តី ដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃអភិបាលកិច្ចល្អនឹងទាមទារឲ្យមានកិច្ចខិតខំ
ប្រឹងប្រែងយ៉ាងជាក់លាក់ ដើម្បីនាំយកមកនូវការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកក
អនុវត្ត និងដើម្បីឲ្យការងារអភិបាលកិច្ចមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ជាងមុន។ ដើម្បីសម្រេច
បានតាមគោលដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តការតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកនៅទូទាំង
ប្រទេស អភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានទិន្នន័យ ផ្តល់សេវាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមរយៈប្រព័ន្ធអ៊ិន
ធឺណិតនៅគ្រប់កម្រិតទាំងអស់និងបន្តវិនិយោគក្នុងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមនុស្សនៅ
ក្នុងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល និងតម្រូវការវិនិយោគលើផ្នែករូបវន្ត សម្រាប់ការធ្វើទំនើប
កម្មអភិបាលកិច្ច។
- ៥- ដើម្បីសម្រេចបាននូវការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសមាគមអាស៊ានកាន់តែមានទំហំធំ
ឡើងជាលំដាប់គឺចាំបាច់សម្រាប់កម្ពុជា ក្នុងការធ្វើឧស្សាហូបនីយកម្ម និងការទទួលបាន
ទីផ្សារពលកម្មកម្រិតអន្តរជាតិ។ គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មរបស់រាជ
រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវដ៏សំខាន់សម្រាប់ការងារទាំងនេះ។ បច្ចុប្បន្ននេះ
សមាមាត្រនៃទុនវិនិយោគសាធារណៈដែលវិនិយោគលើមូលធនមនុស្សមានកម្រិតនៅ

ឡើយដែលប្រទេសមួយចំនួនដូចជាម៉ាឡេស៊ីនិងកូរ៉េខាត្បូង បានចំណាយប្រមាណ៥% នៃផ.ស.ស.។ ដូច្នេះរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តបង្កើនធនធាននិងវិនិយោគច្រើនថែមទៀត ក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យមូលធនមនុស្សឲ្យស្របតាមតម្រូវការចាំបាច់។

៦- សម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីឲ្យមានការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចកាន់តែប្រសើរជាងមុន(ជាពិសេស គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ)នោះចាំបាច់ត្រូវឲ្យមានជំនឿទុកចិត្តលើរូបិយវត្ថុជាតិពី សំណាក់ប្រជាជននិងបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងតំបន់។ ដូចនេះការធ្វើបដិវត្តន៍រូបនីយកម្ម គឺ ជាជំហានដំបូងដែលត្រូវអនុវត្ត។

៧- ការងារបរិស្ថាន ក៏ត្រូវបានកំណត់ជាបញ្ហាស្នូលផងដែរ។ បច្ចុប្បន្ននេះ បញ្ហាបរិស្ថានមិនត្រូវ បានចាត់ទុកជាអាទិភាពខ្ពស់ទេ ដូច្នេះយើងត្រូវខិតខំរួមគ្នាដើម្បីថែរក្សា ជាពិសេស បឹង ទន្លេសាប(និងប្រព័ន្ធទឹកផ្សេងទៀត) និងធនធានព្រៃឈើសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយ ចីរភាព ស្ថិរភាពនៃជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជននៅតំបន់ជនបទ និងស្ថិរភាពវិស័យ កសិកម្ម។

១.១២- យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ មានការឆ្លើយតបចំពោះគ្រប់ចំណុច សំខាន់ៗទាំងអស់ខាងលើ ដូចនេះ ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ ខិតខំប្រឹងប្រែងដាក់ចេញនូវ សំណើសកម្មភាពនានា ដើម្បីឈានទៅសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅទាំងនោះ ដែលបានចែង នៅក្នុង **យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣** ។

៥- នូវប្លង់នៃផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨

១.១៣- ឯកសារ ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨ ត្រូវបានរៀបចំឡើងជា៧ជំពូក។ បន្ទាប់ពី សេចក្តីផ្តើម នៅក្នុងជំពូកនេះ ផែនការនេះនឹងបង្ហាញដោយសង្ខេបពីសមិទ្ធផលសំខាន់ៗនិង បញ្ហាប្រឈម នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តផ.យ.អ.ជ. បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ នៅក្នុង ជំពូកទី២។ ជំពូកទី៣ ក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨។ ជំពូក ទី៤ បង្ហាញពីគោលនយោបាយនិងសកម្មភាពអាទិភាព២០១៤-២០១៨ ដែលក្រសួង ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ(ដោយមានកិច្ចសហការពីរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ)ត្រូវអនុវត្ត។ ជំពូក ទី៥ បង្ហាញតម្លៃដែលត្រូវចំណាយ ធនធាន និងការកំណត់កម្មវិធីចំណាយ។ មូលដ្ឋាននៃ ក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផលនៃការវិភាគពីការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃសម្រាប់ដំណាក់កាលពីឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ នឹងមានបង្ហាញនៅក្នុងជំពូកទី៦។ នៅចុងបញ្ចប់ គឺជំពូកទី៧ ដែលបង្ហាញពី សេចក្តីសន្និដ្ឋានយ៉ាងទូលំទូលាយ។